

MARIBORSKI VEČERNIK

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

„JUTRA“

Rezultati preiskave

Mesec dni je že potekel od gnusnega marseilleskega zločina, ki ga je pripravila zarota mednarodnih teroristov, in dosedanja preiskava je dognala že čisto nedvoumno idejne krivce in glavno ozadje. Madžarski ministrski predsednik general Julij pl. Gömbösa skuša, podpiran od vrste znanih tujih državnikov, z diplomatskimi paradami odvrti pozornost svetovne javnosti od strahovitih obtožb, ki se kupičijo pri preiskovalnih oblasteh in ki neposredno ugotavljajo madžarsko sodelovanje v mednarodni zaroti proti življenju kralja Aleksandra in proti teritorialni integriteti kraljevine Jugoslavije. Sedaj, ko se vedno bolj jasno in določno kaže vloga Madžarske v strahovitem marsejskem zločinu, si madžarski diplomati na vse mogoče načine prizadevajo, da bi odvrnili sum za vse ono, kar je ugotovil preiskovalni sodnik v Marseillu in kar so dognali tuji novinarji na Madžarskem, zlasti pa g. Rebers s svojimi poročili v »Paris Soir« o Janka pusti in ostalih terorističnih taboriščih.

V svoji akciji, ki že sama po sebi izdaja, da so Madžari odkrito podpirali najnevarnejše bandite in izdajalce svoje domovine v svoje revizionistične svrhe, izvajajo Madžari kampanjo celo v Parizu. Ta kampanja jasno kaže, da so Madžari pripravljene riskirati celo vojno, samo da bi zopet zaslužili pod Stefanovo krono dele Jugoslavije, Romunije in Češkoslovaške. Iz Madžarske pošiljajo sedaj v Francijo fotografije z zemljevidom »zaslužjenih madžarskih ozemelj v Jugoslaviji, Češkoslovaški in Romuniji«. Na teh fotografijah figurira tudi zemljevid Alzaške in Lorene »Ali Francija,« se glasi napis na teh kartah, »ki je naposled z mečem osvobodila svoje ozemlje, z mečem zavojevano od Nemčije, ne uvideva, da ima Madžarska pravico boriti se z vsemi sredstvi, da osvobodi svoje zaslužjene brate izpod jugoslovanskega, češkoslovaškega in romunskega jarma?« Te fotografije dobivajo zadnje dni ugledni in vplivni ljudje v Franciji, novinarji, profesorji in drugi.

Madžari celo sedaj, ko je vsa Francija ogorčena zaradi zločinskega sodelovanja Madžarske v tej zločinski zaroti, ne oklevajo ponavljati staro pesem, da je Madžarska izgubila svoja ozemlja z mečem in da jih bo po potrebi tudi z mečem zopet osvobodila. Tudi poprej so Madžari objavljali take grožnje, kar je izzvalo splošno ogorčenje in vznemirjenje. Službeni Madžarska pa doslej ni še niti enkrat demantirala trditev, da je pripravljena poslušati se vsake sile, pa tudi vojne, da si zopet zaslužni kraje, ki so jih zavezniki osvobodili izpod madžarskega jarma. Francoske preiskovalne oblasti so sedaj definitivno ugotovile, da je Madžarska pričakovala, da bo po umoru kralja Aleksandra Jugoslavija razpadla in da bo mogla Madžarska na ta način brez odpora okupirati jugoslovansko ozemlje. Kako globoko so bili Madžari o tem prepričani, najbolj dokazujejo poročila francoskih listov, ki objavljajo izjavo nekega uglednega madžarskega novinarja, ki je dobro poučen o nakanah Budimpešte. Dejal je: »Takoj po atentatu v Marseillu sem odpotoval iz Budimpešte v Beograd, da bi prisostvoval revoluciji v Jugoslaviji in njenemu razpadu ter vsemu, kar bi moralo slediti.« Toda v Beogradu je ta gospod doživel veliko razočaranje. Namesto revolucije je našel najdivnejši primer solidarnosti in edinstva vsega jugoslovanskega naroda.

V Parizu je danes prav tako vsem jasno, da madžarski revizionizem, podpiran od gotovih drugih držav, dela na to, da bi se z nasiljem odvzelo ozemlje drža-

Madžarske se polasča strah pred posledicami

Budimpeštanski tisk bi rad zanihal sokrivdo Madžarske — Nervoznost in panično razpoloženje — Strah pred izolacijo — Nezadovoljnost z Italijo

PRAGA, 12. novembra. »Narodni Listy« se ukvarjajo obširno s položajem na Madžarskem po odkritju podrobnosti o ozadju atentata v Marseillu. Rezultati preiskave so v zvezi z odločnim stališčem Francije in državne antante spravili madžarske vladne faktorje v veliko nervoznost, ki prehaja zadnje dni naravnost v paniko. Madžarski tisk se trudi na vse načine odvrti od Madžarske iz preiskave sledeče obdolžitve. Listi zahtevajo, da se morajo »take neutemeljene invektive« odbiti z vsemi, ako treba

tudi z najostrejšimi sredstvi. Dasi še ni mogočno določno trditi, da bo uvedena zaradi atentata v Marseillu mednarodna akcija proti sokrivim državam, se v Budimpešti vendar boje, da bi ostala Madžarska po končani preiskavi vsaj čisto osamljena.

Zaradi tega stoji v Budimpešti na stališču, da rimski gospodarski pakt v sedanji izvedbi ne zastopa v zadostni meri madžarskih interesov. V vladnih vrstah se naglašja, da se morajo določila pogodbe nujno poglobiti, ker je docela izključeno, da bi mogla Ma-

džarska v bližnji bodočnosti doseči kakšne večje trgovinske ugodnosti v drugih državah. Revizionizem je privedel Madžarsko v zagato, iz katere sedaj ne najde izhoda.

Zadnje upanje Gömbösevo je bilo potovanje v Rim, vrnil pa se je precej razočaran. Dasi govori uradni komunikacije o popolnem madžarsko-italijanskem soglasju, je vendar stališče Italije v celi vrsti vprašanj, ki najbolj zanimajo Madžarsko, precej nejasno. Bodočnost Madžarske se kaže v Budimpešti zelo mračna.

Nov francoski predlog Italiji

SKLENITEV DESETLETNE POGODBE MED ITALIJO, FRANCIJO IN DRŽAVAMI MALE ANTANTE.

RIM, 12. novembra. Danes se je vrnil iz Pariza francoski poslanik grof de Chambrun. Kakor se zadržuje, je dobil Chambrun od zunanjega ministra Lavala najobširnejša navodila za pričetek novih pogajanj za zblizanje med Francijo in Italijo. Zadnji dogodki so v marsičem spremenili temelje, na katerih je gradil svojo politiko pokojni Barthou, zato je bil Laval prisiljen iskati novih. Sedaj ne gre več za to, da se že sedaj dokončno rešijo vsa medsebojna sporna vprašanja, marveč se bo skušal ustvariti zaenkrat le provizorij. Chambrun bo po Lavalovih navodilih predlagal Italiji sklenitev desetletne pogodbe, ki bi bila v marsičem podobna znani desetletni pogodbi med Nemčijo in Poljsko. Pogodba bi bila sklenjena v troje, to se pravi med Francijo in Ita-

lijo ter državami male antante in bi za to dobo garantirala nespremenljivost obstoječega stanja. V Parizu menijo, da obveznosti, ki jih ima Italija napram Madžarski, ne bi mogle ovirati sklenitve in izvrševanja takega sporazuma. Ta desetletna pogodba bi vprašanje revizije mirovniških pogodb le odgodila, ne pa popolnoma odstavila. V dobi 10 let bi pa bilo dovolj prilike za odstranitev vseh spornih zadev med omenjeno skupino držav, zlasti še med Italijo in Jugoslavijo, do čim bi Madžarska v tem času lahko dosegla pri državah male antante posebne ugodnosti za madžarske narodne manjšine. Kakšno stališče bo napram temu novemu predlogu Francije zavzela Italija, se še ne ve.

Austrija pred težko odločitvijo

AKO IZROČI PERČEVIČA, KOMPROMITIRA ZAVEZNIKE, AKO GA NE IZROČI, NE DOBI POSOJILA.

DUNAJ, 12. novembra. Po obisku madžarskega ministrskega predsednika Gömbösa v Avstriji, se trudijo tudi razni domači faktorji, zlasti pa legitimisti na vse načine, da bi prepričali izročitev Ivana Perčeviča Franciji. Znano je namreč, da so legitimisti, ki imajo še danes močan vpliv v vladi, vedno z največjimi simpatijami podpirali teroriste in se zato boje, da bi se mogla razkriti vsa umazanost ozadja. Intervenciji od zunaj in znotraj je zatorej treba pripisovati, da se avstrijska vlada še ni odločila, kaj naj stori s Perčevičem, dasi je dunajska kasacija priporočila izročitev. Avstrijska vlada je sedaj v zelo neprijetnem položaju. Ako izroči Perčeviča,

kompromitira lahko ne samo svoje zaveznike, ampak tudi ljudi iz svoje najbližine, ako ga pa ne izroči, mora računati na represalije Francije. To bi pa bilo avstrijski vladi zelo neprijetno, ker je njen finančni položaj sedaj tak, da bo v najkrajšem času zopet prisiljena iskati veliko zunanje posojilo, ki ga ne bi mogla najti nikjer drugje, kakor v Franciji. Pričakuje se, da bo vlada zadevo še nekaj časa zavlačevala.

Francija izročila Italiji emigrante

PARIZ, 12. novembra. Francoska policija je izročila italijanskim obmejnim oblastvom protifašista Lea Botti-

vam male antante in obnovilo madžarsko gospodstvo nad tujimi narodi. Prav tako pa je bolj ko kdaj poprej jasno, da je ta revizionizem v najtesnejši zvezi z zločinskim umorom kralja Aleksandra. Svetovna javnost pa je že vzela na znanje nepobitna dejstva, da so Janka pusta, Nagykanjža in ostala teroristična taborišča na Madžarskem, da je Perčevič, habsburški zastavonoša, prihajal z Dunaja na Madžarsko in aktivno pripravljati marsejski zločin in določil morilce in da je Pavelič vso zaroto vodil iz Italije, kjer živi pod polno zaščito italijanskih obla-

sti. Vse to je točno ugotovila tudi preiskava v teku prvega meseca po smrti kralja Aleksandra. Preiskovalne oblasti so lahko zadovoljne z bilanco svojega enomesečnega prizadevanja. Vse policije civiliziranega sveta so vršile svojo dolžnost tako, kakor to narekuje mednarodna morala. Samo gangsterski narodi so na razne načine ovirali preiskavo in skušali izzvati zmedo ter zabrisati praslodve zarote. Dosedaj je aretiranih že 70 banditov in sumljivcev, na čelu s šefom Paveličem.

ja, katerega ekstradicijo je zahtevala italijanska vlada. Nekateri listi ostro protestirajo proti temu, da je Francija izročila Bottija Italiji v času, ko ta ne kaže nobene volje izročiti sokrivce marseilleskega atentata, zlasti še, ker Botti ni izvršil nikakega zločina, ampak je bil le navaden političen emigrant, ki je iskal v Franciji azila.

Nov škandal v Franciji

PARIZ, 12. novembra. »Havas« poroča iz Rouena: »Journal de Rouen« objavlja podrobnosti o novem finančnem skandalu, ki je bil tamkaj odkrit. Zdi se, da gre za ogromne sleparije v nekem tamkajšnjem gradbenem podjetju. Država je oškodovana za okoli 120 milijonov frankov. Podjetje je dobavljalo material za pristaniška dela na dolnji Seini in izvrševalo tudi neka druga državna naročila. Pri tem pa je vknjiževalo ogromne količine materiala, katerega nikoli ni dobavljalo. Ugotovljeno je, da je podjetje dobavilo za svoj material štirikratno ceno.

MUSSOLINI OBIŠČE BUDIMPEŠTO?

PARIZ, 12. novembra. Agencija Fournier poroča, da je predsednik italijanske vlade Mussolini obljubil madžarskemu ministrskemu predsedniku Gömbösu, da mu bo vrnil obisk in obisk Budimpešto z letalom, ki ga bo sam pilotiral. (Ne verujemo! Op. ur.)

PERČEC NA MADŽARSKEM.

PRAGA, 12. novembra. Tukajšnji listi poročajo, da se Perčec še vedno mudi na Madžarskem, kjer neprestano spreminja ime in bivališče, seveda z vednostjo madžarskih oblastev, ki ga na ta način sama skrivajo, da morejo potem uradno izjavljati, da ga ne morejo izslediti. Vendar pa bi v Budimpešti radi videli, da bi Perčec izginil iz Madžarske, a se obenem boje da ga drugje ne bi prijeli.

PRED NOVIM TERORIZMOM V AVSTRIJI?

DUNAJ, 12. novembra. Med narodnimi socialisti se kljub vsej strogosti sedanjega režima opaža vsak dan novo delavnost. V vladi so že v velikih skrbih, ker se boje, da bi mogli narodni socialisti obnoviti nekdanji terorizem in pripraviti nov poizkus vstaje.

TRGOVINSKA POGAJANJA FRANCIJE IN NEMČIJE.

PARIZ, 12. novembra. Iz Berlina poročajo, da se bodo v kratkem pričela nova francosko-nemška trgovinska pogajanja.

Dnevne vesti

Zaključimo vsa pisma s : »Čuvajmo Jugoslavijo!«

Od več strani smo dobili poziv, naj opozorimo v listu, kako zelo bi bilo umešno, če bi v bodoče vsa podjetja, trgovska, obrtniška, itd. zaključevala svoja poslovna pisma in vso svojo korespondenco z novim jugoslovanskim geslom: »Čuvajmo Jugoslavijo!« Kakor v drugih državah zaključujejo svoja pisma z narodnimi gesli, tako naj bi tudi jugoslovanski trgovci, obrtniki itd. zaključevali svoja pisma z novim, z mučeniško krvjo kralja Aleksandra posvečenim geslom.

Mnogi trgovci so tudi že začeli sami od sebe zaključevati svojo korespondenco z geslom: »Čuvajmo Jugoslavijo!« In

takšno zaključevanje pisem je tudi nad vse praktično, ker ni treba biti nikomur v zadregi, s kako odličnim spoštovanjem naj zaključijo pismo. »Čuvajmo Jugoslavijo!« napravi konec vsaki takšni zadregi.

In na vse zadnje, ali ni lepše in učinkovitejše krepko geslo, ko pa že čisto obrabljen fraza? V poslovna pisma itak fraza ne spada! Tu je na mestu le stvarnost! Po opravljenih poslih pa narodni vzklik, da vedno vsi mislimo na blaginjo in napredek Jugoslavije! Za to na koncu pisma vedno in vsakomur: »Čuvajmo Jugoslavijo!«

Visoko odlikovanje kneza namestnika Pavla. Danski kralj Kristijan je odlikoval Nj. kr. Vis. kneza namestnika Pavla z lento slonovega reda. Ta red je doslej imel blagopokojni viteški kralj Aleksander I. Zedimitelj.

Knez Pavle oskrbnik kraljevega premoženja. Na podlagi pismenega akta poslednje volje pokojnega viteškega kralja Aleksandra I. Zedimitelja je pristojno ok. sodišče v Beogradu določilo Nj. Vis. kneza namestnika Pavla za oskrbnika imetja blagopokojnega kralja.

Parastos ali žalna maša. Združenje vojnih invalidov, krajevni odbor v Mariboru, prosi in vabi slavno občinstvo in celokupno javnost, zlasti vojne žrtve in člana združenja k udeležbi pri parastosu ali žalni maši, ki bo v sredo 14. novembra ob 9. uri v stolnici v spomin vseh padlih vojnih žrtev, umrlih vojakov in članov združenja.

Strahotne številke. Včeraj, 11. novembra ob 11. uri, so si vsi ljudje priklicali v spomin v dveminutnem molku padle žrtve svetovne vojne. Številke žrtev so: 10 milijonov ljudi je padlo; 19 milijonov ljudi je bilo ranjenih; 7 milijonov ljudi je bilo pohabljenih; 9 milijonov sirot in 5 milijonov vdov je ostalo po vojni; 10 milijonov ljudi pa je bilo pregnanih iz hiše in doma. Vsi stroški vojne so znašali fantastično vsoto 10 bilijonov francoskih frankov. Če bi hotela smrt imeti parado svojih žrtev, potem bi te korakale, formirane v bataljonske formacije, 81 dni in 81 noči neprestano pred njo; če pa bi si podala v vojni padli vojaki vseh narodov roke, bi tvorili verigo, ki bi obsegala pol zemlje.

Službeni list banske uprave dravske banovine objavlja v svoji 91 letošnji številki odločbo o teritorialni pristojnosti kmetijskih poskusnih in kontrolnih postaj; odločbo o ukinitvi pedoloških odsekov pri poskusnih in kontrolnih postajah v Ljubljani, Splitu in Osijeku; odločbo o kontroli uvoza sadnih sadik, gozdnega in okrasnega drevja in grmičja; izpremembo pravil o obliki, sestavi in označevanju meril in priprav za merjenje tekočin in o mejah njih točnosti; izpremembo točke a) člena 2. pravil o pregledovanju in žigosanju, obliki, sestavi in zaznamovanju steklenic in posod za alkoholne pijače in mleko; pobiranje državne trošarine na avtomobilske žarnice; strokovni preizkus blaga pri uvoznem carinjenju; seznamek strojev, izdelovanih v naši državi; odločbe občne seje državnega sveta št. 16.261/34.; izpremembe v staležu državnih in banovinskih uslužbencev na področju dravske banovine ter razne objave iz »Službenih novin«.

Zaposlenost v dravski banovini v mesecu oktobru. Po statistiki OUZD v Ljubljani je znašalo povprečno število zavarovanih delavcev v oktobru leta 1934. 82.831; od tega 51.894 moških in 30.937 ženskih. Napram oktobru lanskega leta se je članstvo povečalo za 4.091 zavarovancev. Povprečna dnevna zavarovana mezda je znašala pri moških Din 25,29, pri ženskah pa Din 18,26. Celotna dnevna zavarovana mezda je znašala pri moških 1,312.170,40 Din, pri ženskah pa 565.013,60 Din.

Tlakovalna dela zelo ovirajo promet na Državnem mostu. Tlakovalna dela na Državnem mostu silno počasi napredujejo. Ker je izročena prometu samo polovica mostu, je s tem promet zelo ovi-

ran in morajo vozila često po četr uri in še več čakati, da morejo v mesto ali iz mesta. Ker pa dela še ne bodo tako kmalu končana, bi bilo zelo priporočljivo, če bi delali tudi ponoči, ko je promet manjši kakor podnevi. Nočno delo bi bilo priporočljivo tudi zaradi sedanjega ugodnega vremena, ker bi slabo in deževno vreme tlakovalna dela še bolj oviralo. Nerazumljivo pa je, da so pričeli popravljati most na jesen, ko bi bili vse to lahko napravili spomladi ali poleti.

Nagradni natečaj za osnutke lepaka Ljubljanskega velesejma. Uprava velesejma razpisuje natečaj za osnutke lepaka junijskega velesejma v letu 1935. Osnutki morajo biti izvedeni umetniško za litografski tisk, največ v treh barvah. Format osnutka mora obsegati 63x95 cm. Besedilo: XV. velesejem v Ljubljani, 1.—11. junij 1935. Črke besedila morajo biti dobro čitljive. Avtor prvonagrajenega osnutka je zavezan sestaviti v litografskem zavodu tudi besedila v petih drugih jezikih. Natečajniki morajo poslati z geslom opremljene osnutke do 15. decembra t. l. opoldne ravnateljstvu Ljubljanskega velesejma. Istočasno morajo poslati točen naslov v zapečateni kuverti, na kateri je označeno geslo osnutka. Nenagrajene in neodkupljene osnutke lahko dvignejo natečajniki med 15. januarjem in 15. februarjem. Predvidene so sledeče nagrade: ena za 2.000 Din, ena za 500 Din in dve po 250 Din. Avtor prvo nagrajenega osnutka dobi polovico nagrade takoj, drugo polovico pa čim predloži litografski zavod poizkusni odtis.

Tujski promet. V oktobru je bilo prijavljenih na zglasevalnem uradu mestne policije v Mariboru 2443 oseb, od katerih je bilo 1186 tujcev, največ iz Avstrije.

Ukradeni kolesi. Mizarju Josipu Cafu je neznan »ljubitelj« koles ukradel preteklo soboto izpred mesnice na Kralja Petra trgu 1000 Din vredno kolo znamke »Peugot«. Kolo ima evidenčno številko 395.020. Iz veže neke hiše v Sodni ul. pa je zmanjkalo posestniku Jos. Muršču iz Pesnice dvokolo znamke »Steyr«, vredno okrog 1200 Din. Murščevo kolo ima evidenčno številko 53.513.

Huda prometna nesreča. Preteklo soboto okrog poldneva se je pripetila na vogalu Vrtne in Smetanove ulice huda prometna nesreča. Neki motociklist s prikolico je privozil iz Frana in se je na ovinku hotel izogniti kolesarju, a je pri tem podrl na tla 65-letnega delavca Martina Rečnika ter ga težko poškodoval po vsem telesu. Poklicani reševalci so Rečnika prepeljali v splošno bolnišnico.

Novi drevoredi. V Smetanovi ulici so pričeli saditi v severnem delu javorov drevored. Zasadili bodo letos še Magdalensko ulico z drevoredom in še nekatere druge. Skupno bodo tekom jeseni posadili okrog 300 novih drevesc.

Povodenj v Dravinjski dolini. Po ljudem deževnem nalivu, ki je trajal vso noč, so narasle naše reke in potoki. Bregove je prestopila tudi Dravinja z vsemi svojimi pritoki in se razlila po njivah in travnikih, tako, da je podobna Dravinjska dolina od Konjic pa do Makol velikemu jezeru. Voda je preplavila vse ceste in je promet tudi z vozili bil danes zjutraj nemogoč. Šolarji niso mogli v šolo in so bile Poljčane davi popolnoma odrezane od doline, a ker je naliiv prenehal, se ni bati večje nevarnosti.

Praktični državni izpiti gozdarskih uradniških kandidatov. V oddelku za gozdarstvo v ministrstvu za gozdo in rudnike bodo te dni praktični državni izpiti uradniških pripravnikov s fakultetno izobrazbo. Prijavljenih je 34 kandidatov.

Vsakemu siromašnemu otroku je botra. V varaždinski bolnišnici služi za bolničarko že 7 let stara Bara Kovačeva, ki je botra vsakemu siromašnemu v bolnišnici rojenemu otroku. Že 75. otrokom je bila botra.

Hrvatski planinci na Pohorju. Včeraj je naše Pohorje obiskala večja skupina hrvaških planincev, članov planinskega društva »Sljeme« v Zagrebu. Planinci so obiskali Mariborsko kočjo ter se z večernim vlakom zopet vrnili v Zagreb.

Ljudska univerza v Mariboru. Danes v ponedeljek ob 20.15 predava priljubljeni predavatelj g. prof. Janko Mlakar iz Ljubljane o svojem potovanju po Sredozemskem morju, na katerem je obiskal Korziko, Monako, Marseille, Barcelono, Tunis, Alžir in Malto! Mnoge lepe skiopistične slike!

KAVALKADA?

SUZOR ustanovil fond viteškega kralja. Pretekli četrtek dopoldne je imel SUZOR svečano spominsko sejo, na kateri se je poklonil manom viteškega kralja Aleksandra I. Zedimitelja. V znak globokega spoštovanja in hvaležnosti do velikega kralja je bilo sklenjeno ustanoviti fond viteškega kralja Aleksandra I. Zedimitelja. Ravnateljstvo je takoj votiralo v fond 200.000 Din.

Žensko predavanje »Nanos«. V torek, dne 13. t. m. ob 20. uri bo predavanje v društvenih prostorih rojakihje dr. Anke Žnideršičeve. Predavanje bo za vsako dekle in ženo vseskozi poučno, ker bo predavateljica obravnavala snov »Žena — mati«. Članicam naznanja, vse ostale žene in dekleta pa vabi odbor ženskega krožka društva »Nanos«.

Kavalkada. Velefilm, ki se ne da z nobenim drugim filmom vzporediti! Vse kritike opisujejo ta film samo v superlativih, imenujejo ga krono vseh filmov. Ko je Foxfilm v Zagrebu dobil ta film, ga je predvajal blagopokojnemu kralju Aleksandru I. in kraljici Mariji v Beogradu. Veličanstvi sta si ta film ogledali in čestitali družbi za pridobitev tega filma. Generalni ravnatelj mister Gell in pa ravnatelj podružnice v Zagrebu ing. Spitzer sta bila na podlagi tega odlikovana.

Zveza mladih intelektualcev se je preselila in uraduje ob delavnikih od 11.—12. ure na Trgu svobode, Grad.

Esperantsko društvo tvori trimesečen tečaj v mesecu novembru. Oglasite se pri g. Franju Klanišku, trgovcu, Glavni trg 20-21. — Odbor.

Grajski kino. Samo še nekaj dni krasen film po romanu H. Sudermanna »Viosa pesem«. V glavni vlogi Marlena Dietrich. Naš prihodnji spored »Kavalkada«, gigantično veledelo ene generacije.

Kino Union. Danes v ponedeljek zadnji dan rekordni šlager »Maškarada« s Pavlo Wesselo, ker je podaljšanje predvajanja nemogoče. Od torika dalje prekrasni ljubavni velefilm »S križem in mečem« (Ljubezem in zaobljuba) s slavnim španskiim umetnikom in pevcem donom Josejem Mojico. Film, kakor svojčas »Župnik Kirshfeldski«.

Radio Ljubljana. Spored za torek 6 tm.: Ob 11.00: šolska ura; »Od drevesnega debla do papirja«; 12.15: plošče; 12.50: poročila; 13.00: čas, plošče; 18.00: gospodinjska ura: »Poročilo o mednarodnem kongresu v Berlinu za gospodinjske poklice«; 18.20: otroška ura; 18.40: nemščina; 19.10: nacionalna ura: »Avgust Šenoa«; 19.50: jedilni list, program za sredo; 20.00: Sokol; 20.20: žalne koračnice na klavirju, izvaja dr. Švara; 21.00: Dvočrakovne biblijske pesmi, poje Drago Žagar; 21.30: čas, poročila, radijski orkester.

Pri ljudeh, ki so potrti, preutrujeni, za delo nezmožni, povzročijo naravna »Franz Josefova« grenčica prosto kroženje krvi in poveča duševno in delovno sposobnost.

Spominjajte se CMD

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Ponedeljek, 12. novembra: Zaprtó.

Torek, 13. novembra ob 20. uri: »Hlapci«. Red C. Znižane cene.

Sreda, 14. novembra ob 20. uri: »Hamlet«. Red A.

»Gugalnica« na mariborskem odru. Olga Scheinpflugova, ki ni samo znana kot izborna češka igralka (članica praškega Narodnega divadla), temveč je tudi priznana pisateljica posebno komedij in veseloiger (mariborskemu občinstvu je gotovo še v najlepšem spominu njeno »Okerce«), je napisala novo veseloigro »Gugalnica«, ki ima vse odlike prejšnjih del Scheinpflugove: teatersko pisano vsebino, razgibane, učinkovite prizore in plastično risane tipe. Premiera bo še ta teden, režija je Kovičeva.

Otvoritev glasbene sezone bo v teku prihodnjega tedna. Prva opereta bo Lehharjev »Carjevič«, delo divne, mestoma prav seriozne glasbe in učinkovitega dejanja. Režija je Košičeva, glavne vloge igrajo Udovičeva, Barbičeva, Sainc, P. Kovič in Harastovič.

Pri odebelelosti vzbuja redna zdravila uporaba naravne »Franz Josefove« grenčice jako delovanje črevesa in dela telo vitko. Mnogi profesorji zapisujejo »Franz Josefovo« vodo tudi pri zamaščenju srca kot zelo dragoceno sredstvo in sicer zjutraj, opoldne in zvečer tretjino čaše. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Kako se godi našim v zasluženi domovini. Katoliško slovensko izobraževalno društvo v Radičah na Koroškem je nameravalo prirediti v nedeljo 23. septembra t. l. na prostem pred cerkvijo gledališko predstavo »Zgubljeni sin«. Prireditelj pa je okrajno glavarstvo kot pristojna oblast prepovedalo z motivacijo, da bi utegnili kaliti javni red in mir. Proti tej prepovedi se je društvo pritožilo na višjo inštanco, ki pa je mesec dni nato potrdila prvotni prepovedani odlok. Društvo se je zaradi tega pritožilo na najvišjo inštanco, vendar pa do danes še ni prejelo nobene rešitve. Omeniti moramo, da je isto nedeljo v sosednjem Zrelcu priredila »Domovinska fronta« veselico z velikim hrupom in pompom in ni bil zaradi tega v nevarnosti ne javni red in ne mir.

Nezgodna kronika. V Račah se je preteklo soboto 32letni poštni služitelj pri sekanju drv nevarno vsekjal v levo roko. Slična nezgoda je doletela tudi v Rušah 26-letnega tesarja Alojzija Roškerja, ki se je vsekjal v desno nogo. Oba ponesrečenca sta morala iskati zdravniške pomoči v mariborski bolnišnici.

Nočni vlom. Kakor ponavadi vsako jesen, so se tudi letos priklatili v mesto razni elementi, med katerimi je mnogo vlomilcev in tatov. Na nepošten način se skušajo ti ljudje preživeti in preskrbeti za zimo. Tako so preteklo noč obiskali pisarno Thomove tekstilne tvornice v Mlinški ulici. Razbili so okno, odrinili zapahe in se tako splazili v notranjost. Blagajno, ki je bila v pisarni in razne predale so pustili pri miru, ker so bili najbrže prepodeni. Praznih rok so izginili v noč in povzročili tovarnarju na razbitih šipah okrog 100 Din škode.

Policijska kronika. Policija je sinoči in preteklo noč aretirala 7 oseb, ki so prenočevale v policijskih zaporih. Aretirani so bili Florijan D. in njegova žena Otilija ter Alojzij S., ker so beračili po mestu, neki Karel M. zaradi potepušstva, Viljem B. zaradi splošnega suma, Jurij A. in Ant. K., ker sta razsajala po ulicah, neki Avg. K. pa zaradi pijanosti. Prijavljen je bil nadalje neki Albin H. zaradi vlomne tatvine, Adolf J. zaradi lahke telesne poškodbe Avgusta K., ker je zlonamerno poškodoval tujo lastnino, Ivan V. zaradi ogrožanja javnega prometa, Valter M. pa zaradi grdega vedenja v gostilni.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 10 stopinj C nad ničlo; minimalna temperatura je znašala 9,6 stopinj C nad ničlo; barometer je kazal pri 16 stopinjah 727, reduciran na ničlo pa 725; relativna vlaga 93; od včeraj na danes je padlo 46 mm dežja; vreme je oblačno in deževno; vremenska napoved pravi, da bo ostalo vreme še nekaj dni oblačno in deževno.

O spomenikih

NAJLEPŠI SPOMENIK BO SOCIALNO SKRBTSTVO.

Spomenik je izraz narodne kulturne zgodovine. Imamo raznolične spomenike. Imamo stinge in piramide, templje in samostane, grobišča v splošnem, graščine in stavbe, narodne galerije, narodne pesmi, razne ustanove in institute itd. Sedaj se vrše po vsej državi akcije za gradnjo spomenikov blagopokojnemu Višetskemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju. Pri nas v Mariboru pa imamo še dva v načrtu: kralju Petru I. Osvoboditelju in generalu Maistru. Aktualno je malo razmisliti o pomenu in smislu spomenikov.

Spomenik je smiselno zbrana in zgrajena materija, ki vsebuje v svoji zgrajenosti duha onega, ki je še po svoji smrti tako vplival na narod, da ga je ta hotel večno ohraniti med seboj. Spomenik je kondenzator duha neke dobe. Ta kondenzator ima nalogo, da še pozne rodove zalaga z duhovnim razpoloženjem voditelja svoje dobe. Zmore li to nalogo kamenit spomenik, za katerega sredstva je dandanes tako težko zbrati.

Naš blagopokojni kralj je bil ljudski kralj. Interes kiplarjev, kamnosekov ter olupševalnih društev se mora podrediti interesu celokupnega naroda. Jugoslavija je bila njegova tvorba in ne samo neznamenit delček naše države!

Stari faraoni, ki v svojem življenju niso Egipta sami tvorili, so zato vse svoje življenje usmerili v gradnjo piramid: velika, mogočna in trda stavba iz — mrtvega kamena. Našemu kralju pa pripa-

da kot spomenik vsa Jugoslavija, polna živih dobrovoljcev za njegovo misel! Naj se izobliči ta živi spomenik v mogočno in dostojno zgradbo! Jugoslavija neče biti lačen gizdalin, nego poštena in pametna država! Spomenik bodo dokončali šele pozni rodovi. Sedanja generacija naj mu postavi samo temelje.

Sploh je sistem kamenitih in takih spomenikov dokaj mrzlo in kratkotrajno čuvstvanje. Gradnja teh spomenikov je kakor kupovanje odpustkov, tako mimgrede, formalno, ne pa doživeta, smiselna akcija idealističnega naroda. Vrzimo se v ustanavljanje prepotrebnih socialnih in drugih ustanov in institutov ter počastimo jih z imenom blagopokojnega kralja! Mislimo, da se v tem smislu najboljše in najlepše oddolžimo duhu našega mučenika.

Ideal spomenika pa bi bila ustanovitev javnega fonda celokupne države za zgradbo prepotrebnih prometnih sredstev, ki našemu državnemu, prav posebno pa gospodarskemu življenju tako primanjkujejo. S tem v zvezi bi bila ustanovitev prostovoljnih delavskih taborov, kamor bi prišli vsi oni brezposelni, ki brez koristi za narod uživajo občinske in druge podpore. Brez pametne izrabe danega položaja ne bomo očevali Jugoslavije, kakor nam je naročil tisti, ki mu hočemo graditi spomenike, drugačne, kakor si je sam izvolil: »Čuvajte Jugoslavijo!«

P-r.

Zopet zanimiva sodna razprava

TUMPEJEVI NAJOŽJI PRISTASI NA ZATOŽNI KLOPI.

Najzlostnejše poglavje mariborskega nacionalno-strokovnega delovanja se odigrava in se bo končalo pred sodiščem, po vseh znakih sodeč, porazno za tiste, ki so pri zelenih mizah hoteli krojiti socialne in nacionalne pravice našemu ubo gemu delavstvu. V obeh najmočnejših mariborskih nacionalno-strokovnih organizacijah, to je pri Združenju jugoslovanskih nacionalnih železničarjev in pri Narodni strokovni zvezi so se bili namreč pojavili na površju ljudje, ki bodo, kakor vse kaže, kmalu končali svojo »karijero«. Razprave, ki so bile in se bodo še vršile pred mariborskim sodiščem, bodo razkrile javnosti marsikaj, a si bo tudi sama ustvarila svojo sodbo. Razburjenje, ki je bilo nekaj časa v nacionalnih strokovnih delavskih vrstah, pa se polega, odkar je bil bivši predsednik mariborske podružnice Združenja jugoslovanskih železničarjev g. Rudolf Tumpej odzagan in izključen iz železniške strokovne organizacije, odkar je bil izključen iz Jugoslovanske nacionalne stranke, odkar je bil razrešen funkcije prvega podpredsednika pri mariborski podružnici Narodne strokovne zveze in odkar ni bil več izvoljen v upravo Zveze Maistrovih bor-

cev. Obe naši najmočnejši narodni strokovni organizaciji se pa razvijata nemoteno dalje in pridobivata z vsakim dnem na svoji veljavi in moči.

Tako je bila preteklo soboto pred tukajšnjim okrajnim sodiščem zopet zanimiva razprava, pri kateri so sedeli na zatožni klopi najožji Tumpejevi pristasi, med njimi Dolfe Ogrizek, Stanko Tušek, Zavadlal, Prevolšek, Rudolf Kessler, Herman Kralj in Ivan Kranjčar. Ti so namreč svoječasno hoteli iz vodstva mariborske podružnice Združenja jugoslovanskih železničarjev odstraniti in izključiti njim neljube tovariše, med njimi podnačelnika delavnic državnih železnic inž. Josipa Grudna, železniškega kontrolorja Slavka Volka in železniškega zvanionika Alojzija Murausa. V pomanjkanju stvarnih in utemeljenih razlogov so se obtoženci poslužili neresničnih obdolžitve, in prav zaradi tega so si morali tožitelji, ki so ugodni in vsestransko neoporečni člani mariborske železničarske organizacije, iskati pravice in zadoščenja pred sodiščem. Za razpravo je bilo med nacionalnimi železničarji veliko zanimanje in je bil navzoč tudi g. Tumpej.

Rezultat razprave pa je bil, da so tožitelji gg. ing. Josip Gruden, Slavko Volk in Alojzij Muraus na sodnikovo prizadevanje velikodušno pristali na poravnavo s tem, da so obtoženci, najožji pristaši g. Tumpeja, podali pismeno izjavo, v kateri preključijo vse proti tožiteljem izjavljene obdolžitve, ter obenem poravnajo stroške sodnega procesa. To je torej že tretja izgubljena tožba.

Elektriška dela v Mariboru in okolici

Z razvijajočo se industrijo, se razširja v Mariboru tudi elektriško omrežje.

Na Pobrežju je ob Dravi pričela obratovati tovarna Thoma, in sicer na elektriški pogon. V ta namen si je zgradila tovarna svojo transformatorsko postajo z jakostjo 120 Kv. Položili so 1200 m dolg kabel z napetostjo 10.000 W in s tem omogočili priključek industrijskega podjetja z elektriškim omrežjem in transformatorsko postajo v Drevoredni ulici.

V Melju so nedavno začele obratovati nove tovarne Rosner, Jugosvila in Jugotekstil, ki imajo skupno transformatorsko postajo za 600 Ks. Ker je Mariborska tekstilna tovarna svoje podjetje znatno povečala, ji ni več zadoščala stara transformatorska postaja z jakostjo 250 Ks in je zato zgradila novo moderno transformatorsko postajo s 500 Ks.

Ugodne cene toka in večjo komoditeto obratovanja je izbral tudi Rosenberg in nadomestil v svojem mlinu v Jezdarski ulici Diesslov motor z elektrifikacijo. Tako obratuje sedaj Rosenbergov mlin z elektriškim tokom jakosti 100 Ks. Novo transformatorsko postajo je dobila tudi mestna vodarna v Betnavi. Ta postaja, ki je pričela pretekli teden obratovati, bo služila za črpalko in za oddajo toka tamkajšnjim zgradbam.

Precejšnjo skrb je imelo mestno elektriško podjetje za cestno razsvetlavo, saj je montiralo v Radvanju, Novi vasi in Burovi vasi 25 cestnih svetiljk vse do pekrske meje. Elektrificirali so tudi Ribniško selo v občini Košaki, kjer so v gozdu montirali 5 svetiljk. Razširilo se je elektriško omrežje na Meljskem hribu, Peklu in Počehovi. Nadaljevala se bo tudi elektrifikacija Pobrežja in Tezna, kjer se čuti največja potreba.

Z veseljem ugotavljamo, da se bo tudi cestna razsvetljava po mestnih ulicah do konca leta izpopolnila.

Ptuj

Počitniška kolonija na Pohorju. Rdeči križ v Ptujju je v letošnjih počitnicah ustanovil pri Sv. Martinu na Pohorju svojo lastno počitniško kolonijo. Letovalo je v dveh skupinah 30 otrok po tri tedne. V počtev je prišla samo siromašna deca in boleha deca iz Ptujja in njegove okolice, ki se je na svežem pohorskem zraku zelo okrepila. Stroški za letovanje so znašali preko 7000 Din. Kolonijo

so omogočila s podporami in naklonitvami razna ptujjska društva in korporacije. Ker namerava Rdeči križ v Ptujju s pomočjo omenjenih dobrotnikov poslati na Pohorje tudi prihodnje leto siromašne in boleho deca, prosi in apelira, da ga podpre pri tem humanitarnem delu tudi ostalo občinstvo.

Zopet požar na Dravskem polju. Preč dnevi je nenadoma izbruhnil požar v Stražgojncih, občina Cirkovce, pri posestnici Mariji Prosenjakovi. Goreti je začel stanovanjsko poslopje in se je ogenj z naglico razširil na vsa gospodarska poslopja, ki so tudi postala žrtev divjega elementa. Od stanovanjskega poslopja je ostal le zid, ki štrli v zrak. Zgorel so vsi poljski pridelki in tudi gospodarsko orodje in znaša škoda čez 40.000 Din. Gasilec iz Škol, Cirkovcev, Podove in Gorice, ki so prihitali na kraj požara, se je zahvaliti, da se ogenj ni razširil na sosednja poslopja. Kako je ogenj nastal, še ni pojasnjeno.

Zopet žrtev davice. V ptujski bolnišnici je umrl dve in pol leta stari Ivan Zamuda, sin posestnika iz Gorišnice. Otrok je podlegel posledicam davice, ki še vedno razsaja v ptujski okolici.

Srečen ribič. Karl Primcl, posestnik v Žabovcih pri Ptujju, je ujel 18 kg težkega sulca. Veliko ribo je kupil gostilničar Berlič, ki jo je obesil čez dan na ulico. Ljudje so trumoma prihajali, da si ogledajo ta lepi in redki eksemplar plemenite ribe.

Mestno poglavarstvo v Ptujju razglša sledeče: V smislu čl. 116 zakona o neposrednih davkih z dne 28. sebr. 1928. je razgrnjen seznam o davčnih osnovah zavezancev, katerih predmeti se bodo razpravljali pred davčnim odborom od 21. do vštete 24. novembra t. l. Seznam je na vpogled med uradnimi urami pri mestnem poglavarstvu do 18. t. m.

Ptujski živinski sejmi. Konjski in goveji sejem, ki se je vršil v torek 6. t. m. je bil kar se tiče dogona, prav dobro založen, kupčija pa je bila srednja. Prignali so 143 konjev, 315 krav, 75 telic, 163 volov in bikov, skupaj 720 glav živine; od teh so prodali 211 glav. Cene za kg žive teže so bile sledeče: krave 1,75 do 3 Din, telice in voli 3—4 Din, biki 2,75 do 3,75 Din; konji, ki so bili večinoma iz Medmurja, so se prodajali po kakovosti, in sicer od 750—3500 Din eden. Prihodnji konjski in goveji sejem bo 20. t. m. — Sejem za prašiče v sredo, dne 7. t. m. je bil, kar se tiče dogora dobro založen, kupčija pa je bila slaba. Prignali so 281 svinj in 179 prascev, skupaj 460 rilcev. Od teh so prodali 110 glav. Povprečne cene za kg žive teže so bile sledeče: pršutarji razne vrste so se prodajali po 4,50, 5,50, do 6,25 Din; plemenske svinje po kakovosti od 200—700 Din ena, prasci pa istotako po kakovosti, in sicer 7—10 tednov stari od 70—175 Din eden. Prihodnji sejem za prašiče bo 14. t. m.

Valentin Katajev:

Lunina sonata

15. januarja 19... Včeraj je v veliki dvorani newyorškega društva za znamenite poizkuse redni član društva, znani profesor mr. Word, prečital senzacionalno poročilo o novoizumljeni raketi, katero namerava spustiti z zemlje na mesec. Ta raketa bi imela obliko jajca na palici, njen spodnji del pa bo napolnjen z 12.000 tonami dinamita. Pri njenem padcu na površino bo nastala tako silna eksplozija, da jo bo z zemlje mogoče opaziti z daljnogledi. Navdušenja poslušalcev ni mogoče opisati. Pridno pobirajo podpise, da bi se ta genialni načrt čimprej izvedel. Tudi nekaj uglednih finančnih mogotcev je zainteresiranih pri tem izumu.

30. januarja. V dopolnilo k naši pripombi z dne 15. januarja zastran izuma spoštovanega profesorja Worda lahko sporočimo, da je za uresničenje duhovitega projekta že zbranih 8 milijonov dolarjev.

31. januarja. V včerajšnji številko našega lista se je vrnila neljuba pomota. Za iznajdbo profesorja Worda ni bilo zbranih 8 milijonov, kakor smo poročali, ampak 18. V uredništvu smo nastavili posebnega sotrudnika, ki ima nalogo ob-

veščati občinstvo o napredovanju dela duhovitega profesorja.

10. februarja. Na vprašanje našega sotrudnika, kaj misli o mednarodnem položaju, je duhoviti izumitelj nadplanetnega jajca izjavil tole: »Mislim, da je mednarodni položaj v tem trenutku jako zadovoljiv.« Na vprašanje o svojih nadaljnjih delih na področju genialnega izuma je učenjak vidno oživel in zardel. »O!« je rekel slavni profesor, »marsikaj sem že napravil. V okolici Los Angelesa sem kupil prelestno vilo, kjer bom lahko izvrševal svoja dela. Poleg tega sem si nabavil jahto in par sijajnih arabskih konj.«

Na naše vprašanje, čemu bosta profesorju jahta in par konj, je šalivo požugal s prstom in delikatno pripomnil, da se še zahtobog ne more dotakniti teh vprašanj, ki spadajo v tajnost njegovega izuma.

25. februarja. Zunanji minister je objavil nova senzacionalna odkritja o delovanju kominterne. V rokah ima dokumente, ki jasno dokazujejo, da je izumitelj jajca profesor Word agent kominterne, vse njegove zvite mahinacije s poletom na mesec pa niso nič drugega kakor poizkus podminirati Belo hišo v Washingtonu in proglasiti v Ameriki sovjetski režim. Na dokumentih so podpisi Trockega, Karla Marksa, Bakunina in

Demjana Bjednega. Minister zahteva preiskavo ter odpust prokuratorja in državnega pravdnika zaradi malomarnosti.

28. februarja. Prokurator je na izpad zunanega ministra odgovoril tako: »Gospodu ministru še sedaj frak diši po olju (smeh v centru), zato naj ne poizkuša odvrniti oči javnega mnenja od te paname, pri kateri on sam nima zadnje vloge. Kar se pa tiče tega, da bi se v sprednjem delu popularnega jajca položil dinamit, se predlagajo naftne akcije, na katere tako silno spekulira naš visokospoštovani nasprotnik. (Odobravanje na levi.)

15. marca. Minister je objavil nove dokumente, po katerih je jasno kakor dvakrat dve, da je profesor Word preoblečeni Stepanov-Skvorcov, znan urednik »Zvezstij CIK SSSR«.

25. marca. Profesor Word se je včeraj poročil s kraljico katrana Nasturcijo Jumpersovo. Ko so ga o tem spraševali, je znameniti avtor jajca odgovoril: »Ljubezni se mora vsakdo pokoravati!« Poleg tega je viliki profesor baje vložil 10 milijonov dolarjev v francoske banke. O ciljih in namenu teh vlog ni dal profesor nikakih pojasnil, poudaril pa je, da bo raketa-jajce kmalu gotova in da bo 4. julija nepreklicno poletela na mesec. Zbiranje prispevkov se nadaljuje.

1. maja. V zvezi z nameranim po-

letom na luno je predsednik prepovedal praznovanja, ker se to ne bi ujemalo z resnostjo trenutka.

10. junija. Čas poleta je končno vendarle že določen. Raketa poleti 4. julija in bo potovala 4 dni, tako, da bo 8. julija človeštvo lahko z daljnogledi opazovalo silno eksplozijo na površju lune.

20. junija. Vršila se je manifestacija zaljubljenih, ki so zahtevali odgovitev nečloveškega poleta na luno. Zaljubljenim so se z rezkim zavijanjem pridružili še psi in izjavili, da ne bodo imeli na koga lajati, če bo luna zaradi silne eksplozije uničena. Obenem se je vršila tudi tiha demonstracija tatov, ki so s svoje strani zahtevali uničenje lune iz čisto profesionalnih razlogov.

1. julija. Na kraj starta so se odpeljali vsi predstavniki znanstvenega sveta. V pogovoru z našim sotrudnikom je gospod profesor izjavil, da je razen nekaterih malenkosti za polet že vse pripravljeno.

3. julija. V noči od 2. na 3. julija je profesor Word s svojo mlado ženo poletel v neznano smer. Pred odhodom je znameniti profesor utegnil še sporočiti našemu sotrudniku, da odloži polet za nedoločeni čas.

Tako sta se izvršila oba dogodka hkratu: polet in eksplozija. Polet Worda in eksplozija splošnega ogorčenja.

A. K. Grin:

Bogastvo

Roman.

»Ne, ni se mi zdelo potrebno.«

Degrav se je počutil neizmerno olajšane. Signorina ga torej ni varala. Resnično ga ljubi in se trese za njegovo življenje. Da ga varuje in da mora sovražniku onemogočiti vsak sum, se mu kaže tako naklonjeno. A zares, ona igra vlogo tako izborni s svojimi bleščečimi očmi, z ljubkim smehljajem; vidi se, da je prvovrstna igralka, za ta poklic izučena in od narave nadarjena.

»Vaše pojasnilo me je zelo pomirilo,« je rekel umetnik, obrnjen proti možu. »Sedaj je treba preudariti, kako naj se vedemo nasproti onemu nevarnemu človeku.«

Gledal ga je s poizvedovalnimi očmi. »A: ne mislite izvršiti nasvetov gospodične Rogersove?«

»Kako naj jo zapustim prav sedaj, ko me potrebuje menda najmujeje?«

»Mogoče ni viteško, a pamet to zahteva.«

»A vi lahko tega človeka vsak čas aretirate, če se vam zdi to primerno.«

»Še ni čas, da ga dam zapreti. Želim izvedeti njegovo skrivnost, in to se da najbolje doseči, dokler je prost. Čemu zasleduje vse deklice z imenom Jenny Rogers? Zakaj se seznanja z njimi, zapusti eno, drugi pa škoduje? Ali dela to v blaznosti, ali snuje kak zagoneten načrt? — Mi tega ne vemo, a hočemo to dognati in ga pustimo prostega, da spregledamo njegove načrte. On ve, da ga opazujete. Kakor hitro se odstranite, svoji načrtov ne bo več prikrival. Zato je najbolje, da greste.«

»Veliko hladnokrvnosti mi prisojate. Kako pa, če postane sedanji predmet njegovega zasledovanja žrtev njegove blaznosti?«

»To se ne more zgoditi. Dražestnost dame, ki jo sedaj obožava, ga je priklenila resnase. Ne stori ji nič žalega, o tem bodite prepričani. Povrh ostanem še jaz v njeni bližini in čuвам nad njo.«

Zadnje besede je spregovoril s takim

čutom, da ga je Degraw presenečeno pogledal.

»Vaša volja je lahko dobra,« je rekel, »toda vi ne morete biti povsod navzoč; lahko ji preti nevarnost, ki je vi ne morete preprečiti.«

»Ne verjamem. Moj gospodar mi popolnoma zaupa; ničesar ne začne, ne da bi me obvestil o tem.«

Umetnik je vzdihnil.

»Torej dobro, če mi obljubite, da s svojo pazljivostjo ne odnehate niti trenutek, hočem vašo željo izpolniti v toliko, da zapustim to hišo za toliko časa, dokler se ne zgodi ničesar, kar me vznemirja. Če mi obljubi tudi še gospica Aspinwall, da bo imela odprte oči in me obvesti, če potrebuje mojo pomoč, se mi menda posreči brzdati mojo nestrpnost.«

»Degraw bo gotovo takoj pustil pastj krinko, če vas ne bo tukaj. Mogoče se tudi pokaže, da njegovi nameni niso tako nevarni, kakor si mislimo, ali pa dá policiji zadostno priliko, da ga zapremo in v pripravnem trenutku izvedemo aretacijo z vsem poudarkom.«

»Na to zagotovi, vam hočem izpolni-

ti željo, koliko pač morem,« je odgovoril umetnik, hitro končal pogovor, kakor da se boji vzbuditi kes zaradi dane obljube ter je odkorakal proti svojemu stanovanju. Kmalu pa je čutil, da mu je nemogoče brez vsakega slovesa zapustiti svojo izvoljenko. Čemu bi se odstranil kakor kak strahopetec? še je vprašal. Čemu se mi je treba ozirati na zvite načrte policije, če gre za njegovo ljubezen?

Spet se je obrnil proti hiši, iz katere so doneli sedaj veseli glasovi, ker je bila večerja končana. Pomešati se med veselo družbo ni bil njegov namen. Razočaran se je hotel že oddaljiti, ko je slučajno dvignil pogled na eno izmed gornjih oken in zapazil signorino. Toda že v naslednjem trenutku je zaškripal z zobmi, ko je videl, da je nagnila svojo lepo glavo čes košaro cvetic, ki jih je ogledovala z božajočimi pogledi. — Ali se je vrnil zato, da se prepriča o tainem užitku nad darom ljubezni iz rok njegovega podlega tekmeca? Ali naj gre v pregnanstvo s tem žalom v duši? Te grenke misli n' mogel prenesti. Iz njenih ust je hotel slišati kaj sme upati.

Tekomvanje za prvenstvo LNP

ŠTIRJE MARIBORSKI KLUBI V BOJU ZA TOČKE. RAPID PREMAGAL ILIRIJO, ŽELEZNIČAR SK CELJE. ISSK MARIBOR IN SK SVOBODA PORAZENA. V PRVENSTVENI TABELI ŠE VEDNO VODI ČAKOVEČKI SK.

Podzvezno prvenstvo napreduje. Smo takorekoč v sredini tega tekmovanja, ki postaja prav zanimivo. Včeraj se je igrala po ena prvenstvena tekma v Mariboru, Celju, Čakovcu in Ljubljani. Za srečanje Ilirije z Rapidom je bilo veliko zanimanje. Po ogorčeni borbi je Rapid z veliko muko spravil obe točki na varno, prav tako SK Železničar v Celju, dočim ISSK Maribor in SK Svoboda nista prinesla domov niti ene točke.

Včerajšnji rezultati so precej spremenili prvenstveno tabelo, ki kaže sedaj naslednjo sliko:

Čakovečki SK	4 3 1 0	16:4	7
Železničar	3 2 1 0	8:4	5
Rapid	5 2 0 3	10:10	4
Celje	5 2 0 3	8:9	4
ISSK Maribor	3 1 1 1	7:8	3
Svoboda	5 1 1 3	9:24	3
Hermes	2 1 0 1	6:4	2
Ilirija	1 0 0 1	0:1	0.

V naslednjem naša poročila:

SK Rapid:SK Ilirija 1:0 (1:0).

V nadaljevanju jesenskega prvenstvenega tekmovanja sta na igrišču v Ljudskem vrtu odigrala svojo tekmo dva močna rivala. Vreme je bilo za prirediteljev prav ugodno, tudi zanimanje veliko, vendar občinstva ni bilo v pričakovani številni. Nekaj več kot sicer, toda še vedno ne toliko, kolikor so g včasih zvalile na nogometno polje prav tekme z Ilirijo. Bilo je okrog 800 gledalcev.

V splošnih opombah je treba posebej naglasiti, da se v pogledu sportne fairnesse tekma vredno uvršča v stilu nekdanjih velikih tekem v našem mestu. Igra je bila s čisto sportne strani na dokaj boljšem nivoju od zadnjih tekem, ki smo jih gledali v Mariboru. V glavnem sta moštvi dali precej izenačeno igro in odgovarja rezultat po zrelih pozicijah sodeč, poteku igre.

Rapid si je od zadnjih tekem sem močno opomogel. V močeh, ki jih sedaj postavlja v svojo prvo garnituro, ima dober material, vendar ima med moštvo tudi take igralce, ki po našem mnenju ne spadajo več v prvo moštvo. Enajstotica se je borila z velikim elanom in požrtvovalnostjo, ki sta pravzaprav odločila zmago. Rapid je bil v prvem polčasu v taki premoči, da bi lahko vodil z različno najmanj treh golov, če bi bila napadalna vrsta izkoristila zrele in prezrele situacije. V drugem polčasu so sicer Ilirijani močno pritisknili, toda takrat se je izkazala Rapidova ožja obramba, ki se je zelo uspešno borila proti nasprotnikovemu napadu.

Ilirija je pravzaprav razočarala. Od nje smo pričakovali mnogo, mnogo več. Zdi se, da Ilirija na igrišču v Ljudskem vrtu ne zna igrati kakor običajno. Zato si je Rapid izbral prav ta prostor. Enajstotica Ilirije se je odlikovala z odlično tehniko, pogrešali pa smo ambicijo in požrtvovalnost, kar je bilo zanjo usodno,

tako da je morala pustiti v Mariboru dve dragoceni točki. Moštvo je igralo zelo fair in je kljub porazu zapustilo najboljše vtise.

Igra je potekla v najlepšem redu in ni nastal niti najmanjši incident. Edini gol je zabil v 28. minuti prvega polčasa Prinčič.

Sodil je objektivno g. Nemeč. Imel je zaradi discipliniranosti obeh moštev lahko stališče. Omeniti pa moramo tudi da sta fungirala kot stranska sodnika s. s. gg. Vesnaver in Kopic, ki sta g. Nemeču olajšala sojenje.

Včeraj je odigral popularni igralec SK Rapida Josip Barlovič že tristo to tekmo za svoj klub in so mu pred tekmo klubovi funkcionarji izročili lepo spominsko darilo. Številnim čestitkam se pridružujemo tudi mi in želimo vsestransko korektnemu sportniku nadaljne uspehe.

V predtekmi so igrali subjuniore Rapid in ISSK Maribora; zmagali so mali Mariborčani s 4:0. Sodil je g. Jančič.

Dopoldne se je na igrišču SK Železničarja odigrala zadnja tekma za jubilejni pokal ISSK Maribora, in sicer med mladimi železničarji in ISSK Maribora. Zmagala je mladina ISSK Maribora z 2:1. Ker pa ima Železničar v skupnem tekmovanju dve točki več, je izročil načelnik ISSK Maribora g. Filipančič Železničarjem lep pokal.

SK Železničar:SK Celje 3:2 (1:2).

SK Železničar je včeraj gostoval v Celju. Težka je bila borba, toda končala se je z zmago železničarja, ki si je tudi po poteku igre sodeč, zmago popolnoma zaslužil. Toda železničarji imajo smolo. Isto, kar se jim je zgodilo preteklo nedeljo v Čakovcu, se je ponovilo v Celju, namreč, da je publika vdrla na igrišče ter tudi po igri zavzela sovražno stališče proti gostujočim klubom. Taki primeri so vsega obsojanja vredni. To ni sportno! Goli so padli v prvem polčasu v 4. minuti po Pavlinu; v 9. minuti so Celjani izenačili, v 20. minuti pa so postavili Celjani rezultat prvega polčasa 2:1. V drugem polčasu, in sicer v 12. minuti je Pavlin zopet izenačil, v 28. minuti pa je Lešnik postavil končni rezultat 3:2 za Železničarje.

Sodil je g. Cimperman iz Ljubljane, objektivno in dobro.

Čakovečki SK:ISSK Maribor 4:2 (2:0).

ISSK Maribor je včeraj odigral eno svojih najtežjih prvenstvenih tekem na vročih čakovskih tleh. Mariborska moštva v Čakovcu nimajo sreče in so primeri, da bi zmagala prav redki. Tako je moral tudi ISSK Maribor ostati zvest tradiciji in je tekmo izgubil nekoliko po svoji krivdi, deloma pa zaradi dobre forme ČSK. — Pohvalno pa moramo omeniti, da je na razvpitem čakovskem terenu vladal vzoren red in da se je tekma končala brez najmanjšega incidenta. K temu sta v glavnem pripomogli moštvi, ki sta igrali nad-

vse fair, pa tudi publika se je obnašala disciplinirano. Velike zasluge za tako vzoren potek igre pa ima sodnik gosp. Deržaj iz Ljubljane, ki je sodil objektivno in brez napak. — Moštvi sta nastopili v naslednjih postavah:

Čakovečki SK: Jelenič - Vamplin, Janežič - Takač, Galović, Mlekovec - Felhojnik, Vogrinec, Baščević, Megla, Vaš.

ISSK Maribor: Gomol Miro, Korent, Najžar - Herman, Gomol Stane, Kirbiš - Berlek, Miloš, Duško, Priveršek, Jurgec.

Maribor je včeraj zaigral lepo in požrtvovalno, a manj koristno. Po poteku, si poraza niso zaslužili, ker so bili domačinom vsaj enakovredni nasprotnik. Če bi v napadu bilo nekaj odločnejših in hitrejših igralcev, bi bil rezultat lahko tudi v prid Maribora. Tako pa je napad sicer precej kombiniral, pri tem pa pozabljaj na smoter — zabijati gole. Krilska vrsta ni bila na običajni višini. Posebno leva stran je bila lahko prehodna in je prav ta slabost pripomogla Čakovčanom do dveh cenenih zgoditkov. Obramba se je potrudila. Branilca sta večkrat zašla predaleč v polje in prepuščala vratarja samega težkim preizkušnjam. Čeprav je vratar po nerodnosti kriv enega gola, se je pokazal kot odličen. Nekatere žoge je lovil v sijajnem stilu. Čakovčani so igrali prav tako dobro, za razliko pa tudi koristno. Izrabili so temeljito situacije pred golom in pridno streljali na gol. Najboljša formacija moštva je bila obramba. Posebno branilec Vamplin je bil izvrsten.

V prvem polčasu so bili v lahki premoči Čakovčani in dosegli v 25. in 37.

minuti dva gola. V drugem polčasu so prevladovali Mariborčani. Vendar so Čakovčani v nenadnem prodoru zvišali na 3:0. V 18. min. je Priveršek znižal na 3:1. V ripostu so domačini po krivdi vratarja zvišali na 4:1 in sicer v 19. minuti. V 26. min. je Maribor po Berleku zabil drugi in zadnji gol.

ŽSK Hermes:SK Svoboda 4:1 (2:0).

Na popolnoma razmočenem terenu je mariborska Svoboda včeraj v Ljubljani nastopila proti Hermesu. Vrnila se je v Maribor praznih rok — brez točk. Svobodaši so imeli tudi tokrat svoje najboljše moči v obrambi. Napad je sicer v polju lepo zaigral, pred nasprotnikovim golom pa se je nehala vsa umetnost. Goli so padli: v prvem polčasu v 16. min., 1:0 za H.; v 27. min. (11 m) 2:0 za H.; v drugem polčasu v 15. min. 3:0 za H.; v 35. min. (11 m) 3:1; v 43. min. je postavil Hermes končni rezultat 4:1. Sodil je g. Pfundner iz Ljubljane.

Ostale nogometne tekme.

Čakovec: SK Gradjanski:SK Drava (Ptuj) 2:1. Tekma za prvenstvo mariborskega II. razreda.

Ljubljana: Primorje: Gradjanski (Karlovac) 5:2.

Zagreb: Slavija (Varaždin):Železničar 1:0.

Beograd: Jugoslavija : Gradjanski (Zagreb) 1:0.

Dunaj: Avstrija:Švica 3:0.

Rim: Italija B:Avstrija B 8:1.

Gradec: Sportklub:Austrija 5:4; FC Graz:GAK 3:0; Kapfenberg:Hakoah 1:0; Donawitz:Südbahn 1:1. Prvenstvene tekme.

Razno MADRACE. otomane, vseh vrst naročite ugodno pri Sterbalu, Aleksan drova cesta 61. 4635 STAMPILJE T. SOKLIČ Mbr. Aleksandrova 45 Zastopnike sprejem Prodajam PRODAM 4 usnjene stole, omare, postelje, divan. Koroška cesta št. 3. 4638 Kupim KOTEL za izkuhanje perila, »Alfa« ali slični v dobrem stanju kupim. Ponudbe na A. Morlej, Glavni trg 9. 4637 Sobo odda OPREMLJENO SOBO s posebnim vdom oddam gospodu. Vprašati v trgovini Klanjšek, Glavni trg. 4632 SOBO ODDAM takoj dvema gospodičnoma, z vsi oskrbo. Mesečno Din 400.—. Rozalija Toš, Studenci, Ciril-Metodova ulica 17. 4630	Stanovanje MLAD SOSTANOVALEC (dijak) se sprejme. Naslov v upravi »Večernika«. 4632 Službo dobi ŠIVILJA dobi takoj delo za šivanje predpasnikov in otroških oblek. Vprašati Koroška c. 3. 4637 BOLŠEGA DELAVCA sprejem na stanovanje in hrano. Frankopanova ul. 15. Dvorišče, levo. 4634	Službo išče GOSPODIČNA z znanjem slov., nemšč., ter italijanšč., izvežbana v strojepisu, slov. stenografiji s pisarniško prakso, išče zaposlitve. Gre tudi na deželo. Naslov pove uprava lista. 4629 Iščem za svojega sina mesto PRAKTIKANTA v pisarni. Gre 3—4 mesece brezplačno. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Mardvorišče, levo. 4605

Preseljitveno naznanilo
Podpisani si dovoljujem vljudno naznaniti, da sem preložil svojo **zlatarsko in juvelirsko delavnico** iz Dr. Rozinove ulice 12 v **Stolno ulico 2** poleg modistnega salona moje žene M. Jahn. Moja delavnica je urejena za specialno predelavo briljantnega nakita ter vseh v mojo stroko spadajočih del.
Priporočam se cenj. občinstvu
AVGUST JAHN, zlatar in juvelir
Maribor, stolna ulica 2.

Čitate „Večernik“